

OPOWIADANIE HISTORII POPRAZECZ FOTOGRAFIĘ CYFROWĄ

Metodologia WP3

Tworzenie i udostępnianie
cyfrowej historii zdjęć

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

SPIS TREŚCI

Webinar 3: Tworzenie i udostępnianie cyfrowej opowieści fotograficznej

Techniki produkcji (fotografowanie i edycja)

Dodawanie tekstu, podpisów i dźwięku

Dodawanie dodatkowych materiałów z cyfrowych repozytoriów

Etyka i obywatelstwo cyfrowe

Platformy udostępniania

Ocena i refleksja

Referencje i bibliografia

METODYKA OPOWIADANIA HISTORII POPRAZ ZDJĘCIA

Metodologia ta wprowadza innowacyjne podejście do nauczania poprzez integrację cyfrowego storytellingu z fotografią.

Oparte na neuronauce storytelling sprzyja tworzeniu więzi emocjonalnych, dzięki czemu informacje stają się bardziej przystępne i łatwiejsze do zapamiętania.

Metoda ta stanowi odpowiedź na wyzwania, przed jakimi stają uczniowie pozbawieni motywacji i mający trudności w nauce, wykorzystując współczesne technologie do stworzenia angażującego, integracyjnego środowiska nauki.

Storytelling zwiększa zaangażowanie, kreatywność i zrozumienie wszystkich przedmiotów objętych programem nauczania, jednocześnie uwzględniając różnorodne potrzeby edukacyjne, w tym uczniów mających trudności w nauce.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Webinar 3: Tworzenie i udostępnianie cyfrowej historii fotograficznej

Dzisiaj przyjrzymy się
technikom produkcji, etyce,
dzieleniu się i refleksji nad
naszymi cyfrowymi historiami.

Od produkcji do publikacji:

1. **Nagrywaj** → Rób zdjęcia z zamierzeniem
2. **Edytuj** → Wybieraj i poprawiaj, układaj w sekwencję, przycinaj
3. **Ulepszaj** → Dodawaj tekst, dźwięk, materiały archiwalne
4. **Rozważ kwestie etyczne** → Szanuj i bądź odpowiedzialny
5. **Udostępniaj** → Wybierz platformy i odbiorców
6. **Oceniaj** → Zastanów się i poprawiaj

Techniki produkcji – wskazówki dotyczące fotografowania

- Światło
- Ostrość i klarowność
- Autentyczne momenty

1. ŚWIATŁO

- W miarę możliwości korzystaj z naturalnego światła.
- Unikaj ostrych cieni i prześwietlenia, chyba że jest to świadomy wybór.
- Złota godzina (wschód/zachód słońca) = piękne, ciepłe światło.
- Pochmurne dni = równomierne, delikatne światło (doskonałe do portretów).

2. OSTROŚĆ I KLAROWNOŚĆ

- Utrzymuj ostrość i wyrazistość obiektu.
- Celowo korzystaj z funkcji ustawiania ostrości aparatu.
- Rozmycie może mieć walory artystyczne (mała głębia ostrości), ale powinno być zamierzone.

3. AUTENTYCZNE MOMENTY

- Uchwycić autentyczne miny i gesty.
- Szczere i spontaniczne ujęcia często przewyższają pozowane.
- Kluczem jest cierpliwość! Poczekaj na „decydujący moment”.

Podstawy edycji-

Proces selekcji

Zasady wyboru

- Wybieraj zdjęcia, które jasno przekazują Twoją wiadomość.
- Unikaj zbędnych zdjęć (chyba że powtórzenie ma jakiś cel).
- Usuń zdjęcia, które rozpraszają uwagę lub wprowadzają zamieszanie.

Pytania, które należy zadać:

- Czy ten obraz wzbogaca moją opowieść?
- Jakie emocje lub informacje przekazuje?
- Czy jest silny wizualnie (kompozycja, światło, klarowność)?
- Czy pasuje do pozostałych obrazów jako sekwencja?

Podstawy edycji- Kadrowanie i sekwencjowanie

Kadrowanie

- Skup uwagę, usuwając rozpraszające informacje na krawędziach.
- Popraw kompozycję (pamiętaj o zasadzie trójkoperta).
- Zmień proporcje obrazu (poziome, pionowe, kwadratowe).
- Nie przycinaj zbyt mocno — stracisz jakość.

Podstawy edycji- Kadrowanie i sekwencjowanie (ciąg dalszy)

Sekwencjowanie

- Ułóż zdjęcia w sensownej kolejności narracyjnej (chronologicznej, emocjonalnej, koncepcyjnej).
- Stwórz wizualny rytm.
- Przetestuj przed sfinalizowaniem.

Bezpłatne narzędzia: GIMP, Pixlr, Photoshop (jeśli dostępny) lub aplikacje do edycji zdjęć na telefonie

Dodawanie tekstu, podpisów i dźwięku

Tekst i podpisy

- Wyjaśnij, wzbogacaj lub baw się znaczeniem.
- **Utrzymuj tekst zwięzły**, najważniejsze są tutaj obrazy.
- Podpisy mogą dostarczać kontekstu, zadawać pytania, dodawać ironię.
- Wybieraj **czytelne czcionki** i odpowiednie rozmieszczenie.

Dodawanie tekstu, podpisów i dźwięku

(ciąg dalszy)

Dźwięk

- **Narracja lektora:** Twój głos prowadzący opowieść.
- **Dźwięki otoczenia:** Atmosfera (odgłosy klasy, odgłosy natury, ulice miasta).
- **Muzyka:** Nadaje nastrój i emocje.
- Dźwięk powinien uzupełniać obraz, a nie z nim konkurować.

Równowaga: Pozwól obrazom oddychać.
Nie wyjaśniaj zbyt wiele.

Dodawanie materiałów z cyfrowych repozytoriów

Dlaczego warto korzystać z archiwów cyfrowych?

- Połącz swoją historię z szerszym kontekstem historycznym i kulturowym.
- Dodaj materiały, których nie mógłbyś stworzyć samodzielnie (zdjęcia historyczne, dokumenty, dzieła sztuki).
- Kreatywnie zachowaj dziedzictwo kulturowe, nadając mu nowy kontekst.
- Zwiększ wiarygodność i głębię.

Co można wykorzystać:

- Historyczne fotografie i dokumenty
- Sztuka i ilustracje
- Nagrania audio i muzyka
- Teksty i literature
- Klipy wideo

Kluczowe archiwa cyfrowe i zasoby

Główne repozytoria (wszystkie na licencji otwartej):

Archiwa ogólne:

- [Europeana.org](https://www.europeana.org) – Europejskie dziedzictwo kulturowe (+50 milionów pozycji)
- [Archive.org](https://www.archive.org) - Archiwum internetowe (książki, filmy, muzyka, oprogramowanie)
- [Euscreen.eu](https://www.euscreen.eu) - Europejskie archiwa telewizyjne

Projekty kreatywnego ponownego wykorzystania:

- [Archive to Alive](https://www.archive-to-live.org) Projekt Erasmus School z wykorzystaniem archiwów
- [Europeana gif it up](https://www.europeana.org/gif-it-up) - Twórz pliki GIF z archiwalnych filmów

Jak korzystać z materiałów archiwalnych

- Wyszukuj według tematu, daty lub lokalizacji.
- Filtruj materiały na licencji otwartej (CC, domena publiczna).
- Pobieraj i podawaj odpowiednie źródła.
- Włączaj je w przemyślany sposób do swojej narracji.

Narzędzia do tworzenia i edycji treści cyfrowych opowieści:

📄 [Canva](#) – tworzenie układów, dodawanie podpisów, muzyki i animacji.

🎧 [Audacity](#) – bezpłatne oprogramowanie do nagrywania i edycji narracji lub efektów dźwiękowych.

🎞️ [WeVideo](#) – edytor wideo w chmurze (funkcje podobne do Canva, intuicyjna oś czasu).

💻 [Clipchamp](#) – edytor wideo firmy Microsoft, integrujący tekst, przejścia i dźwięk.

🎬 [VEV Design](#) – edytor wizualny oparty na przeglądarce do tworzenia interaktywnych opowieści.

Integracja głosu i obrazów w narracji

Jak połączyć głos i obraz

- Napisz krótki scenariusz: 5–8 zdań, które wyrażają emocje, a nie tylko fakty. Pisz tak, jak mówisz, a nie jak w eseju.
- Dopasuj każde zdanie do obrazu, który ilustruje jego uczucie lub ideę. Elementy wizualne i werbalne powinny się uzupełniać, a nie powielać.
- Nagraj swój głos powoli i wyraźnie, kładąc nacisk na zmiany tonu (pamiętaj o webinarium 2).
- Dodaj muzykę lub dźwięki otoczenia, aby stworzyć odpowiednią atmosferę.

Integracja głosu i obrazów w narracji

 Przejrzystość: unikaj bałaganu i elementów rozpraszających uwagę. Wysoki kontrast dla lepszej czytelności (zwłaszcza tekstu).

 Wpływ emocjonalny: wybieraj wyraziste, ale pełne szacunku obrazy. Autentyczne emocje łączą, manipulacja alienuje.

 Bezpośredniość: elementy wizualne powinny być zrozumiałe od razu — jedno spojrzenie, jedno wrażenie. Jeśli obraz wymaga akapitu wyjaśnienia, nie jest odpowiedni.

Co czyni cyfrową opowieść potężną?

[The Diary of Renia Spiegel](#)

Historyczny pamiętnik przedstawiony w formie serii krótkich filmów.

→ Pokazuje siłę autentycznych dokumentów i emocjonalnej narracji w budowaniu empatii.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co czyni cyfrową opowieść potężną?

Walls

Uczniowie liceum przekształcili wiersz
Cavafy'ego „Mury” w animowaną opowieść.

→ *Pokazuje, jak literatura, emocje i głos uczniów
mogą połączyć się w jedną spójną opowieść.*

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ćwiczenie 1

Stwórz szkic cyfrowej narracji

- W parach lub małych grupach stwórzcie krótki scenariusz lub pokaz slajdów (3–5 obrazów).
- Dodajcie krótki scenariusz (2–3 zdania) opisujący treść narracji.
- Wybierz temat związany z przedmiotem szkolnym (np. nauka, historia, środowisko).
- Skorzystaj z dowolnego bezpłatnego narzędzia (Canva, Clipchamp, WeVideo itp.), aby stworzyć szkic.
- Zaprezentuj swój szkic grupie i poproś o opinię na temat:

- 1 Przejrzystość wizualna
- 2 Ton emocjonalny
- 3 Spójność między obrazem a głosem

Etyka i obywatelstwo cyfrowe

Prawa autorskie i prywatność

 Prawa autorskie: Używaj wyłącznie zdjęć, filmów lub dźwięków, które są Twoją własnością lub posiadają otwarte licencje (CC). Nigdy nie używaj muzyki, obrazów lub filmów chronionych prawem autorskim bez zgody. Zawsze podawaj źródła (nawet jeśli nie jest to wymagane prawnie, jest to etyczne).

 Prywatność: nigdy nie udostępniaj zdjęć nieletnich osób, które umożliwiają ich identyfikację, bez zgody. Zachowaj ostrożność w przypadku informacji umożliwiających identyfikację osób (imiona i nazwiska, lokalizacje, szkoły). Zastanów się: „Czy to zdjęcie może zaszkodzić osobie na nim widocznej, jeśli zostanie szeroko rozpowszechnione?”.

Zgoda i reprezentacja moralna

👤 **Zgoda:** zawsze informuj osoby, w jaki sposób ich wizerunek zostanie wykorzystany, i pokaż im ostateczną wersję. To, że raz wyraziły zgodę, nie oznacza, że jest ona wieczna... każda osoba ma prawo zmienić zdanie.

🌍 **Reprezentacja:** przedstawiaj ludzi i kultury z szacunkiem — unikaj stereotypów.

✂️ **Kontekst:** upewnij się, że wybrane obrazy pasują do zamierzonego przekazu (unikaj wprowadzania w błąd).

Reprezentacja moralna

 Reprezentacja: przedstawiaj ludzi i kultury z szacunkiem — unikaj stereotypów.

 Kontekst: upewnij się, że wybrane obrazy pasują do zamierzonego przekazu (unikaj wprowadzania w błąd).

Platformy udostępniania

- Prezentacje w klasie
- Strona internetowa szkoły lub biuletyn informacyjny
- Media społecznościowe (*z ustawieniami prywatności*): Instagram, Facebook, Tik Tok
- Oraz bardziej specjalistyczne, takie jak Storybird, Book creator, Toontastic i Canva

Kolejne kroki:

- Twórz historie na tematy, które zgłębiasz:
wciągające lekcje!!!
- Nie przestawaj się uczyć
- Zachowaj etykę
- Bądź odważny i autentyczny

Refleksja i pytania i odpowiedzi

Końcowe refleksje:

- Czego nauczyłeś się o cyfrowym storytellingu podczas procesu produkcji?
- Co okazało się trudniejsze niż się spodziewałeś? A co było łatwiejsze?
- Jak możesz wykorzystać te umiejętności w przyszłej pracy naukowej lub osobistej?
- Jakie kwestie etyczne zapamiętasz?

Dziękuję!

Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA). Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Creative Commons licence (4.0 share alike)

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Referencje i bibliografia

Georgetown University Library (2023) Copyright & Ethical Use of Images Guide. Available at: <https://guides.library.georgetown.edu/c.php?g=75892&p=489440> (Accessed: 30 June 2025).

Hill, A. (2014) Digital Storytelling and Ethics: Collaborative Creation and Facilitation.

Voyiatzis, N., Sturaitis, El., Zikou, M. (2020). Archives in transit: From the world of libraries to artificial intelligence Digital teaching materials for Secondary Education teachers. Onasis Cultural Center

Derrida, J.(1995) Archive fever, a freudian impression.

Barthes, R., 1977. The death of the author. In: S. Heath, ed. Image-Music-Text. London: Fontana Press, pp.142–148.

Nabirye, K.H., 2025. Digital Storytelling: Transforming Narratives in the 21st Century. Eurasian Experiment Journal Of Humanities And Social Sciences pp.36–43.

Liang, L. Guide to Open Content Licenses (n.d.) v1.2. Piet Zwart Insituut

Modi, S., Gupta, T. & Rahmatullah, M. (2024), *Digital storytelling as a tool for global citizenship and sustainability: Enhancing cross-cultural understanding in education*, *Journal of Interdisciplinary Studies in Education*, vol. 13 , pp. 86–104.

ZESPÓŁ SHOOT

FORIUM.
FORMAZIONE DELLE RISORSE UMANE

LICEO MARCONI
M
SAN MINIATO

 Inno Hub
Valencia

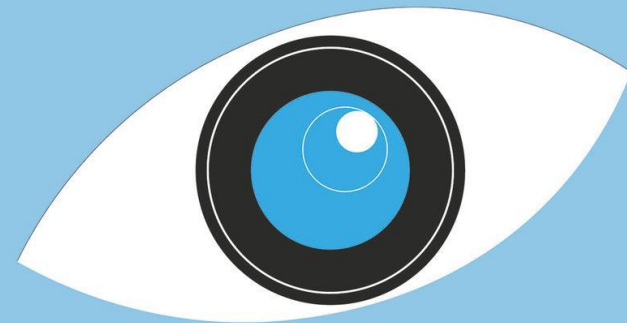

 idec

3.
Γυμνάσιο Νέκτας

DANMAR
COMPUTER

NÜH
Noored Ühiskonna Heaks

SHOOT

Students Have Optimal Opportunities Together

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OCENA TWOJEJ CYFROWEJ HISTORII

Pytania do samooceny

Treść:

Czy moja historia ma jasny przekaz lub cel?

Czy obrazy skutecznie przekazują ten przekaz?

Czy sekwencja jest logiczna i spójna emocjonalnie?

Techniczne:

Czy jakość obrazu jest wystarczająca (ostrość, oświetlenie, kompozycja)?

Czy dźwięk jest wyraźny i zrównoważony z obrazem?

Czy przejścia są płynne?

Etyczne:

Czy uzyskałem niezbędne pozwolenia i zgody?

Czy wszystkie materiały pochodzą z odpowiednich źródeł i są odpowiednio przypisane?

Czy moja historia przedstawia tematy w sposób pełen szacunku i dokładny?

Wpływ:

Jakie emocje lub zrozumienie chcę wywołać u widzów?

Czy osiągnąłem to w moim projekcie? Co wymaga poprawy?

